

Civilizácia

je iba prechodná choroba

Kritika civilizácie, technického pokroku a hľadanie lepších spôsobov života

Úvod.

Civilizácia a technický pokrok tvoria jeden z hlavných pilierov, na ktorých stojí usporiadanie dnešnej spoločnosti a ako také, sú považované za nedotknuteľné a v podstate nekritizovateľné.

Aj napriek čoraz viditeľnejším negatívnym dopadom súčasného industriálno-technologického systému, vo všeobecnosti ľudia veria, že problémy možno odstrániť v rámci jeho zachovania. Dokonca ani mnohé hnutia a skupiny volajúce po zásadných zmenách sa neodvažujú kritizovať samotné základy spoločnosti, ktorými sú civilizácia a technológia a väčšinou sa uspokojujú bojom za "zásadné kozmetické úpravy". Je ironické, že napríklad ekologické skupiny, ktoré protestujú proti škodlivým a deštruktívnym technológiám a zasadzujú sa za menej škodlivé a menej deštruktívne technológie, sú napádané a odsudzované argumentom, že chcú "návrat do jaskýň".

V tejto situácii sa môže zdať skutočne šialené verejne presadzovať názor, že nie chyby v systéme, ale civilizácia a technológia samé o sebe sú príčinou deštrukcie prírody a života, ľudskej neslobody a utrpenia. Napriek tomu mám dosť dobrých dôvodov považovať civilizáciu a technológiu za oveľa väčšie šialenstvo.

Nepochybne bude obsah tejto brožúrky označovaný niektorými ľuďmi za prehnane extrémistický či úplne vzdialený od dnešného života. Na druhej strane je stále viac ľudí, ktorí sú dostatočne vnímaví a citliví na to čo sa deje so Zemou a prírodným svetom, ako aj so životom ľudí, a ktorí považujú dnešnú podobu spoločnosti a jej smerovanie za úplne chybné. Práve týchto ľudí môžu osloviť myšlienky v tejto malej brožúrke a to je vlastne aj dôvod prečo som ju dával dokopy.

Niektoré články, úryvky či preklady už u nás v iných podobách vyšli, do tejto brožúrky som ich zaradil, pretože si myslím, že pomôžu doplniť ucelený obraz o tom, čo vlastne znamenajú slová ako návrat k prírode, zelený anarchizmus, primitivizmus, slobodný, sebestačný a prirodzený život. Dúfam, že sa to aspoň z časti podarilo.

Matúš Ritomský

Brožúrku vlastným nákladom vydala Infosieť Zeleného Anarchizmu

Infosieť Zeleného Anarchizmu
(kontakt pre Slovensko)
Matúš Ritomský
Ušiakova 2
841 01 Bratislava

Infosiť Zeleného Anarchismu
(kontakt pre Čechy)
Rosťa a Petra
Erbenova 2335
544 01 Dvůr Králové

Čo je to Zelený Anarchizmus

Pokiaľ budeme oddelení od naše Zeme, pokiaľ bude pôdu a zdroje Zeme vlastniť niekto druhý, štát či nadnárodné spoločnosti, nebudeme skutočne nezávislí. Oslobodenie prichádza s návratom k Zemi, s poznaním ako sa uživiť z toho, čo nám ponúka príroda.

Priateľstvo so Zemou nám káže postaviť sa proti jej ničeniu, proti zneužívaniu a zabíjaniu živých bytostí, ktoré sú jej obyvateľmi. Bránime Zem, bránime život na nej, bránime svoju prirodzenosť a slobodu.

Súčasná spoločnosť musí byť nahradená komunitami dosť malými na to, aby mohol byť každý človek rešpektovaný ako autonómna individualita. V malých komunitách spoločné rozhodovanie a sebestačnosť nahradia hierarchiu.

Musíme znovuobjavoavať naše vedomosti a schopnosti žiť slobodne bez štátu, veľkého priemyslu, nandnárodných korporácií. Musíme vytvárať kultúru odporu, ktorá nás dokáže oslobodiť od závislosti na masovej spoločnosti, vytvárať vlastný život bez vykorisťovania, budovať alternatívnu zelenú ekonomiku a chrániť seba samých.

Infosieť Zeleného Anarchizmu

Infosieť Zeleného Anarchizmu je neformálna komunikačná sieť ľudí, ktorí sa aktívne zapájajú do boja za záchranu Zeme a všetkého života a zároveň hľadajú cesty k slobodnejšiemu a prirodzenejšiemu spôsobu života. Medzi jej hlavné aktivity patrí šírenie informácií, vydávanie a distribuovanie materiálov (časopisov, brožúrok, plagátov, letákov atď.), vytváranie priestoru pre vzájomnú komunikáciu, ako aj organizovanie lokálnych akcií. V prípade, že Vás zaujali myšlienky zeleného anarchizmu, ak máte chuť dozvedieť sa viac, pomôcť alebo spolupracovať, napíšte na jednu z kontaktných adries.

Matúš Ritomský
Ušiakova 2
84101 Bratislava

Rosťa a Petra
Erbenova 2335
544 01 Dvůr Králové

Na šírenie našich myšlienok využívame dostupné technické prostriedky, pretože považujeme za veľmi dôležité osloviť, pokiaľ možno, čo najviac ľudí. Vzhľadom na našu snahu o globálne zmeny, ide o nevyhnutnosť, diktovanú povahou súčasnej spoločnosti.

Ako sa zapojiť, získať informácie a kontakty

Zelená distribúcia

Ak máte záujem prečítať si ďalšie materiály zaoberajúce sa zeleným anarchizmom, primitivizmom, návratom k prírode, nekonzumnými spôsobmi života a hnutiami za zmenu spoločnosti, napíšte na jednu z kontaktných adries Infosiete Zeleného Anarchizmu. Na obidvoch adresách funguje distribúcia časopisov, brožúrok, kníh a ďalších materiálov. Doporučujem hlavne časopisy Zelený Provazníček, Volanie Kruhu, 10 000 ďalších stromov, Wicca, brožúrky Sebestačný život, Sedemdňová príručka ako zabiť svoju televíziu, Unabomber: Manifest, v prípade, že viete anglicky, je možnosť požičať si výborný časopis Green Anarchist (vychádza v Anglicku) a ďalšie zaujímavé materiály v angličtine. Podrobný zoznam pošleme každému za poštovné.

Adresa Infosiete Zeleného Anarchizmu je na 2.strane brožúrky.

Sieťovka

Sieťovka je adresár ľudí, ktorí by si radi vzájomne vymieňali svoje produkty, vlastné výrobky, potraviny, zručnosti a skúsenosti na podobnom princípe ako funguje výmenný obchod, bez použitia peňazí. Adresár zároveň pomáha nadviazať kontakty medzi podobne zmýšľajúcimi ľuďmi, zaujímajúcimi sa o sebestačný život, návrat k prírode, komunity, zelený anarchizmus, oslobodenie Zeme, zvierat a ľudí a podobne. Ak máte záujem zapojiť sa, píšte na adresu:

M.Dolník, Sieťovka, Poste restante, 850 00 Bratislava

Prirodzené liečenie

Každému, kto by mal záujem dozvedieť sa o možnostiach, ako prirodzene liečiť choroby (a to aj také, ktoré klasická medicína liečiť nedokáže) zmenou životného štýlu a hlavne stravovania, doporučujem kontaktovať Fórum zdravej výživy. Môžete si tu objednať veľmi zaujímavé knihy, ako aj dohodnúť si osobné konzultácie.

Fórum zdravej výživy, Smolenická 2, 851 01 Bratislava

Praktické skúsenosti

Praktické skúsenosti s prirodzeným životom v chalúpke na lazoch neďaleko Zvolena má kamarátka Martina. Rada sa s ľuďmi podelí o množstvo zaujímavých informácií, po písomnej dohode ju môžete prísť aj navštíviť.

Martina a Mirko, Podlysec 163, 962 26 V.H.Kalinka

"Som príliš vznešený na to, aby som vlastnil majetok, bol niekomu podriadený, obyčajný užitočný sluha alebo nástroj, ktoréhokoľvek štátu na svete"

Shakespeare: Kráľ John

Je čas vrátiť sa k Zemi

Civilizovaná spoločnosť a technický pokrok ubližujú prírode. Ničenie pôvodnej divočiny, ústup lesov, narušenie státisíce rokov starých ekosystémov, znečistenie vody, vzduchu a pôdy, globálne klimatické zmeny, vymieranie druhov, spotrebovávanie neobnoviteľných zdrojov, hromadenie odpadu, úbytok ozónovej vrstvy - všetky tieto vážne problémy, ako to dokazujú aj mnohé vedecké štúdie, sú očividne priamym dôsledkom nášho civilizovaného spôsobu života.

Civilizovaná spoločnosť a technický pokrok potlačujú úctu k životu. Civilizovaný človek sa natoľko vzdialil prírode, že stráca prirodzený rešpekt a úctu pred ostatnými živými tvormi a neváha väzniť, týrať a zabíjať zvieratá v mene svojich pochybných záujmov, ktoré ani nemajú nič spoločné s bojom o prežitie.

Civilizovaná spoločnosť a technický pokrok obmedzujú ľudskú slobodu, narušujú prirodzené správanie ľudí a spôsobujú fyzické aj psychické utrpenie. Toto tvrdenie si zaslúži podrobnejšie vysvetlenie, ktoré dobre podáva úryvok z Unabomberovho manifestu na strane 7.

Kozmetické riešenia problémov

Množstvo problémov, ktoré spôsobuje civilizovaná spoločnosť, vyvoláva prirodzene snahu mnohých ľudí tieto problémy riešiť. Väčšina z ľudí volajúcich po zmenách verí, že chyby a problémy možno napraviť bez toho, aby sa zásadne zmenila celá ľudská spoločnosť.

Takto pracuje väčšina neziskových, mimovládnych, ekologických a ochranárskych organizácií, ktoré sa zameriavajú na určité konkrétne problémy a snažia sa ich riešiť za pomoci nástrojov, ktoré im ponúka civilizovaná spoločnosť a technológia. Títo ľudia často naozaj úprimne a z celých svojich síl pracujú v prospech prírody, zvieracích práv či ľudskej slobody, ale zatiaľ čo sa im podarí vyriešiť jeden problém, desať ďalších vzniká, ako dôsledok nášho civilizovaného života. Všetky tieto snahy možno prirovnať k lekárovi, ktorí lieči pacienta chorého na AIDS tým, že sa snaží odstrániť vyrážky na jeho koži. V konečnom dôsledku je tento postup neefektívny a navyše môže oddialiť skutočné riešenie problému. Dokonca aj radikálne hnutia volajúce po celkovej zmene spoločnosti, napríklad klasický anarchizmus, vychádzajú z pôvodných základov súčasnej spoločnosti - civilizovanosti a technického pokroku. Môžu sa teda pokúsiť odstrániť niektoré prejavy útlaku, neslobody a deštrukcie, ale aj keby sa im to podarilo, v celkovom pohľade by sa spôsob ľudského života zásadne nezmenil.

Iné možnosti života

Zmena ľudského života, ktorú obhajujem je inšpirovaná dobrými stránkami životného štýlu prírodných, necivilizovaných ľudí. Týmito dobrými stránkami myslím komunitný spôsob života, sebestačnosť a trvalú udržateľnosť, spätosť s prírodou, rešpekt k osobnej slobode jednotlivca, neexistencia

hierarchických mocenských štruktúr a orientácia na nemateriálne sféry života. Samozrejme nie všetkým ľudským spoločenstvám žijúcim necivilizovane a prírodným spôsobom možno prisúdiť iba dobré stránky a ignorovať tie záporné. Preto nehovorím o napodobovaní života primitívnych spoločenstiev, ale o bohatom zdroji inšpirácie, ktoré tieto spoločenstvá predstavujú.

Dôležité je uvedomiť si to, že spôsob akým sa vyvíjala európska kultúra a spoločnosť nie je jediným možným (a ako sa zdá, ani najlepším), a že civilizácia a technický pokrok nie je sú zakódované v ľudskej povahe. Na celom svete žili a stále žijú prírodné ľudské spoločenstvá, staršie ako naša civilizácia, v úplnej harmónii s prírodou, bez potreby smerovať svoje úsilie do rozvíjania technológii, budovania civilizácie, expanzie a neustáleho hromadenia vecí. Civilizovaní ľudia, cestovatelia a antropológovia, ktorí mali možnosť spoznať život týchto ľudí zhodne podávajú svedectvá o ich hlbokom duchovnom živote a dokonalom súlade s prírodným svetom okolo nich. Našej civilizácii, zameranej na neohraničené rozširovanie a rast, sa v súčasnosti darí likvidovať aj posledné zbytky prírodných ľudí (podľa niektorých odhadov prírodné a necivilizované spoločenstvá tvoria 0,01% ľudskej populácie na Zemi). Napriek tomu (či práve preto) je v poslednom období očividné znovuoživenie záujmu o prírodné kultúry, kmeňových ľudí, primitívne spoločenstvá. Tento záujem sa síce čiastočne sústreďuje na povrchné konzumovanie umenia, výrobkov a kultúry prírodných ľudí - domorodé sošky na poličke v obývačke, africké bubny na CD, texasky s indiánskym názvom atď. Predsa však existuje skupina ľudí, pre ktorých sú primitívne spoločenstvá zdrojom inšpirácie smerujúcej k zásadnej zmene v spôsobe ľudského života.

Zásadná zmena ľudského života

Vízia života, ktorý obhajujem sa zdá byť jasná - malé komunity, sebestačné ľudské spoločenstvá, žijúce v harmónii s prírodou, bez deštruktívneho priemyslu a moderných technológii, bez mocenských štruktúr, hierarchie, založéné na rešpektovaní ľudskej slobody, divokosti a jedinečnosti všetkého života. John Moore vo svojom úvode do primitivizmu napísal: "Primitivizmus nie je ideológia túžiaca po moci. Nechceme riadiť štát, prevziať kontrolu nad továrňami, vytvoriť politické organizácie, manipulovať s ľuďmi. Chceme naopak vidieť ľudí ako slobodné individuality, žijúce v slobodných komunitách, prepojených navzájom a existujúcich v harmónii prostredím, ktoré obývajú. To si samozrejme žiada zásadnú zmenu, zmenu spôsobu života, identity, zmenu hodnôt a chápania existencie."

Ako uskutočniť tieto zmeny ? Vytvá-ranie komunít, budovanie pozitívnych alternatív, slobodných a prirodzených životných štýlov, nekonzumnej kultúry je formou liečenia a medicíny. Nie je teda problémom, aby si ľudia sami vybrali spôsoby liečenia, ktoré budú v súlade s ich spôsobom života, požiadavkami a možnosťami.

A čo preľudnenie a populácia ?
Na tento problém, existuje niekoľko pohľadov a názorov. Niektorí ľudia tvrdia, že redukcia populácie nie je nevyhnutná, iný to považujú za dôležité. Anarchisti už dlhší čas argumentujú tým, že v slobodnom svete zmiznú sociálne, ekonomické a psychologické tlaky, ktoré spôsobujú neustály nárast populácie. Feministky poukazujú na to, že oslobodené ženy nebudú posudzované podľa ich reprodukčných možností, tak ako je tomu v patriarchálnych spoločnostiach, čo prirodzene povedie k zníženiu stavu populácie. V každom prípade anarcho-primitivisti ignorujú fanatické názory, ktoré hovoria o vyhladzovaní ľudskej populácie v štýle fašistických koncentračných táborov. Nestaviame sa proti štátu s jeho administratívnymi a vojenskými aparátmi, ako aj proti ostatným formám masovej organizácie preto, aby sme spriadali takéto ohavné plány. Fredy Prelman zdôrazňuje, že preľudnenie je produktom civilizácie:
"Zvieratá ani ľudské komunity žijúce v prirodzenom prostredí nerozmnožujú svoj druh do bodu, keď vytlačia všetky ostatné živé tvory. Tento fenomén existuje iba u civilizovaných ľudí."
Najpravdepodobnejšie teda je, že ľudská populácia sa bude redukovať prirodzeným spôsobom - keď budú ľudia umierať na starobu, nie všetci budú nahradení, následkom čoho sa bude zmenšovať preľudnenosť až kým sa prirodzene neustáli.

Samozrejme je veľa otázok a možností, o ktorých by bolo možné hovoriť. Svet, ktorý predstavujú anarcho-primitivisti je slobodným a otvoreným miestom, ktoré nepotrebuje striktné vymedzovanie toho čo je správne a čo nesprávne. Nenárokujeme si právo vytváranieobmedzení. Nami navrhovaná zmena vyžaduje slobodného ducha a všetky druhy kreatívnych myšlienok a aktivít. A to vytvára miesto pre každého.

podľa článku Johna Moora - Primitivist primer (Green Anarchist 47-48) voľne spracoval matúš

"Civilizácia prišla s potravou, ktorá už nie je zdrojom sily a zdravia. Ponúkla pohodlie pred televízorom, pohodlie dopravných prostriedkov. Núti človeka žiť úplne inak, než by človek mal žiť a často by aj chcel. Takto zmenený život s prebudovaním systému všetkých morálnych hodnôt nás uvrhol do utrpenia, chorôb a nešťastia."
MUDr. Bukovský Igor

Dobrý príklad na prekliatie civilizácie

Obyvatelia Ladronských ostrovov žili až do roku 1620, kedy tieto ostrovy objavili Španieli v dobrej viere, že sú jediným národom na svete. Nepoznali nič z toho, čo civilizovaní ľudia považujú za nepostrádateľné. Do tej doby, kým ich Španieli navštívili, nepoznali ani oheň a nebolo ľahké naučiť ich, aby ho používali. Zo zvierat poznali len niektoré druhy vtákov a nikdy ich nenapadlo, že by ich mohli jesť. Orechy, ovocie a zelenina v surovom stave boli ich jedinými potravinami. Vynikali pritom nádhernou stavbou tela a veľkou silou. Poradili si vraj ľahko i s bremenami 250 kg ťažkými. Choroby nepoznali. A všetci sa dožívali vysokého veku až 100 rokov i viac bez zošlosti vekom. Asi pred 300 rokmi bolo na Ladronách viac ako 100 tisíc zdravých silných ľudí, ktorí nevedeli čo je to choroba. Teraz je tam 9000 zdegenerovaných zošlých ľudí, ktorí zriedkavo prežijú 40 rokov. Dobrý príklad na prekliatie civilizácie. Musíme sa polepšiť.

z knihy Liečenie surovou stravou od Dr.Kristine Nolfi. Eko-konzult

riešenie malo naprostý úspech a bolo k prospechu ľudí, bude ponižujúce.

Konzervatívci a niektorí ďalší navrhujú miestne autonómie. Miestne komunity kedysi autonómiu mali, ale taká autonómia sa stáva stále menej možnou, pretože miestne komunity začínajú byť stále viac vťahované a závislé na široko rozšírených systémoch, ako sú verejné podniky, počítačové siete, diaľnice, masmédia, moderný systém zdravotníctva. Proti autonómii pôsobí tiež fakt, že technológia aplikovaná na jednu lokalitu často ovplyvní ľudí v iných vzdialených lokalitách. Používanie pesticídov či chemikálií blízko nejakého toku môže kontaminovať zásoby vody stovky kilometrov po prúde, podobne skleníkový efekt ovplyvňuje celý svet.

Tento systém neexistuje a nemôže existovať na uspokojovanie ľudských potrieb. Namiesto toho je to ľudské chovanie, ktoré má byť modifikované, aby sa hodilo k potrebám systému. Toto nemá nič spoločné s politickou či sociálnou ideológiou, ktorá môže predstierať, že riadi technologický systém. Je to chyba technológie, pretože systém nie je riadený ideológiou, ale technickou nutnosťou. Tento systém samozrejme mnohé ľudské potreby uspokojuje, ale všeobecne vzaté, robí tak iba do tej miery, ktorá je výhodná pre systém. Sú to potreby systému, ktoré sú zvrchované, nie potreby ľudských bytostí. Napríklad systém zabezpečuje ľudí potravinami, pretože keby všetci hladovali, nemohol by fungovať. Slúži psychickým potrebám človeka, kedykoľvek je to pohodlné, pretože by nemohol fungovať, keby príliš veľa ľudí prepadalo depresiám alebo sa búrilo. ale tento systém z dobrých, solídnych, praktických dôvodov musí vynakladať na ľudí trvalý tlak, aby vymodeloval ich chovanie podľa potrieb systému. Hromadí sa príliš veľa odpadu ? Vláda, média, vzdelávací systém, ochrancovia životného prostredia, všetci nás zaplavujú masovou propagandou o recyklácii. Je potrebné väčšie množstvo technického personálu ? Zbor hlasov presvedčuje deti, aby študovali techniku. Nikto sa nepozastaví a nepýta, či nie je nehumánne nútiť dospievajúcich, aby trávili väčšinu času štúdiom predmetov, ktoré väčšina z nich nenávidí. Keď vyučení robotníci prídu o prácu kvôli technickému pokroku a musia sa rekvalifikovať, nikto sa neopýta, či to pre nich nie je ponižujúce, keď sa s nimi takto zaobchádza. Jednoducho sa berie ako samozrejmosť, že sa každý musí skloniť pred technickou nutnosťou a z dobrého dôvodu: keby boli ľudské potreby nadradené nad technickú nevyhnutnosť, nastali by ekonomické problémy, nezamestnanosť, nedostatok či ešte niečo horšieho. Koncept duševného zdravia je v našej spoločnosti všeobecne definovaný mierou, v ktorej sa jedinec chová v súlade s potrebami systému a robí to bez viditeľných známok stresu.

Ďalším dôvodom, prečo nemôže byť industriálna spoločnosť reformovaná pre dobro slobody, je, že moderná technológia je ucelený systém, kde všetky zložky sú závislé na iných. Nemôžete sa zbaviť zlých zložiek a zachovať iba tie dobré. Vezmime si príklad modernej medicíny. Vývoj lekárskej vedy závisí na vývoji chémie, fyziky, biológie, počítačovej vedy a ostatných. Vyspelé spôsoby liečby vyžadujú nákladné vybavenie špičkovou technikou, ktorá môže poskytnúť iba iba technologicky pokročilá, ekonomicky bohatá spoločnosť. Je zrejmé, že veľkého pokroku v medicíne nemožno dosiahnuť bez technologického systému a všetkého čo s tým súvisí.

Technologický pokrok, ktorý sa nejaví ako ohrozovanie slobody ju neskôr začne ohrozovať veľmi vážne. Napríklad motorizovaná doprava. Človek sa najprv pohyboval po vlastných nohách kam chcel, bez toho aby sledoval nejaké dopravné obmedzenia, a bol nezávislý na podporných technologických systémoch. Keď boli zavedené motorové vozidlá, zdalo sa, že jeho slobodu zvyšujú. Nebrali chodcom žiadnu slobodu, nikto nemusel vlastniť automobil,

Ach ti úbohi divosi

Keď niekedy vidíme v televízii zábery zo života primitívnych kmeňov niekde v pralesoch Južnej Ameriky alebo Krovákov v africkej Kalahari, sme pobavení ich exotickosťou, ale zároveň nás pritom akosi hreje vedomie vlastnej nadradenosti príslušníkov modernej technickej civilizácie. Je to akási zmes súcitu a pohŕdania zároveň. Udivuje nás, ako môžu títo ľudia stále žiť tak primitívne v tejto prevratnej modernej dobe. Žiť bez výhod moderného bývania, bez televízie, telefónu, automobilov, supermarketov, moderných lekárskych a zubárskych stredísk, bez dobrodenia stovky iných vecí, ktoré mi považujeme za samozrejmé.

Sme mimo iného pyšní na to, že sme dosiahli súčasný pokrok v našich pracovných životoch: 40 hodinovú pracovnú dobu týždenne, niekoľko týždňov platenej dovolenky ročne a celú radu iných práv regulujúcich poludňajšie prestávky, platenú nemocenskú atď.

Asi by nás veľmi prekvapilo, že väčšina ešte prežívajúcich primitívnych spoločností v Južnej Amerike a Afrike by považovala naše sociálne výdobytky za neznesiteľné. Príslušníci týchto spoločností, ktoré sa živia prevažne zberom a lovom, nepracujú nikdy viac než 12 hodín týždenne a po celé mesiace v roku nepracujú vôbec. Namiesto toho je ich čas vyplnený zábavou, hrami, rituálmi, slávnosťami, športom, hudbou, tancom a navštevovaním susedov a priateľov.

Zrejme ešte väčším šokom pre väčšinu z nás bude zistenie, že nie sme týmto primitívnym spoločnostiam nadradení ani našim politickým a spoločenským životom, založeným na zásadách, ku ktorým sme sa prácne prebojovávali po celé storočia: demokracia, slobodné voľby do zastupiteľských organizácií, parlament a rôzne orgány a organizácia práv a slobôd.

Primitívne spoločnosti juhoamerických pralesov a juhoafrických Krovákov majú skoro perfektnú ľudskú spoločnosť už po celé staročia: bez revolúcií.

bez legislatívy, bez politických strán a volebných zápasov. Každý jedinec je úplne samostatný, nikto mu nikdy neprikazuje čo má robiť a ako si má zariadiť svoj život.

V každom takom kmeňovom spoločenstve vlastne neexistuje nejaká zvrchovaná autorita. Náčelník kmeňa, volený väčšinou súhlasnou dohodou všetkých dospelých mužov, nie je autoritou v tom zmysle, že by nariaďoval ľuďom čo majú robiť. Jeho hlavnou funkciou je dohliadať na priebeh rituálov a slávnosti a udržať styk so spirituálnym svetom.

Všetky politické a spoločenské záležitosti sa riešia na základe všeobecnej dohody. Autoritatívni náčelníci a všemocné rady starších fungovali či ešte dnes fungujú iba u niektorých bojových kmeňov.

Aj bez pomoci škôl, pedagógov, filozofov, spisovateľov a iných kultúrnych autorít, na ktoré sme v našej civilizácii hrdí, príslušníci týchto primitívnych spoločností sa k sebe navzájom nechovajú vôbec "primitívne" a "divošsky". Majú úctu k starším, k rodičom, silnejší pomáhajú slabším, tendencie k výsmechu či k násiliu sú potlačené a v prípade potreby dochádza k spontánnej kolektívnej výpomoci.

V mnohom sú na tom lepšie ako my: neexistuje, že by niekto hladoval a druhý sa prejedal, nie sú medzi nimi bohatí a chudobní, nepoznajú závisť, zločinnosť sa medzi nimi skoro vôbec nevyskytuje.

Napriek všeobecnému presvedčeniu, podrobné štúdie zaoberajúce sa spoločenstvami zberačov a lovcov dokazujú, že ich príslušníci sú najzdravejší ľudia na svete a dožívajú sa bežne osemdesiatich rokov, bez pomoci modernej medicíny a zubárskej profesie.

Nepoznajú obezitu, pokazené zuby, srdcové choroby ani rakovinu.

Krováci v Afrike počujú motor lietadla Cessna na vzdialenosť 70 míľ a majú taký vynikajúci zrak, že dokážu presne určiť štyri planéty Jupiter.

Úbohí divosi ?

Miroslav Rejzl
(prevzaté)

"Biely muž stavia vysoký dom, ktorý stojí veľa peňazí a je ako veľká klietka bez slnka, z ktorej nemôže nikdy odísť: a tak je stále chorý. Indiáni a zvieratá vedia lepšie než biely muž ako žiť. Nikto nemôže byť zdravý, ak nemá stále čerstvý vzduch, slnko a dobrú vodu."

Letiaci Sokol, Oglala Sioux

Obmedzenie slobody

je v industriálnej spoločnosti nevyhnutné

Úryvky z Unabomberovho Manifestu

Moderný človek je zapletený do sieti pravidiel a obmedzení a jeho osud závisí na činoch jemu vzdialených osôb, ktorých rozhodnutia nemôže ovplyvniť. To nie je náhodné a nie je to ani výsledok ľubovôle arogantných byrokratov. Systém MUSÍ úzko regulovať ľudské chovanie, aby mohol fungovať. V práci musia ľudia robiť, čo sa im povie, inak by bola výroby uvrhnutá do chaosu. Byrokrati MUSIA BYŤ obmedzovaní strohými pravidlami. Dovoliť akúkoľvek osobnú voľnosť znížiť byrokraciu by rozložilo systém a viedlo k obvineniu z nespravodlivosti, pretože jednotlivý byrokrati by používali svoju voľnosť rôznym spôsobom. Je pravda, že určité obmedzenia našej slobody by mohli byť eliminované, ale VŠEOBECNE VZATÉ je obmedzenie našich životov veľkými organizáciami nevyhnutné pre fungovanie industriálno-technologickej spoločnosti. Výsledkom je pocit bezmocnosti na strane priemerného človeka. Je však možné, že formálne obmedzenia budú mať tendenciu byť postupne nahradzované psychologickými nástrojmi, ktoré nás donútia robiť to, čo od nás chce systém. (Propaganda, vzdelávacie techniky, programy duševného zdravia atď.)

Systém MUSÍ nútiť ľudí chovať sa spôsobom, ktorý sa stále viac vzďaľuje prirodzenému vzorcu ľudského správania. Napríklad systém potrebuje vedcov, matematikov a inžinierov. Nemôže bez nich fungovať. Vyvíja sa teda veľký tlak na deti, aby v týchto oblastiach vynikali. Pre dospievajúcu ľudskú bytosť nie je prirodzené tráviť väčšinu svojho času štúdiom pri písacom stole. Normálni dospievajúci chce tráviť svoj čas v aktívnom kontakte s okolitým svetom. Medzi primitívnymi národmi sú veci, ktoré sa deti učia, v prirodzenej harmónii s prirodzenými ľudskými impulzmi. Napríklad u amerických indiánov sa chlapci učili aktívnym prírodným zručnostiam - čo je presne to, čo majú chlapci radi. Ale v našej spoločnosti sú deti nútené študovať technické predmety, čo väčšina z nich rada nemá.

V každej technologicky vyspelej spoločnosti MUSÍ osud jedinca závisieť na rozhodnutiach, ktoré nemôže ovplyvniť. Technologická spoločnosť sa nemôže rozdrobiť na menšie, autonómne komunity, pretože výroby závisí na kooperácii veľkého množstva ľudí. Keď nejaké rozhodnutie ovplyvní, povedzme, milión ľudí, potom má každý ovplyvnený jedinec v priemere podiel jednej milióntiny na tomto rozhodnutí. V praxi to obvykle prebieha tak, že rozhodnutia vydávajú predstavitelia verejnosti či zástupcovia korporácií alebo technickí špecialisti. Ale aj keď o rozhodnutí hlasuje verejnosť, počet voličov je tak veľký, že individuálny hlas je zanedbateľný. Väčšina ľudí teda nie je schopná vážne ovplyvniť veľké rozhodnutia, ktoré pôsobia na ich životy. Neexistuje žiadny spôsob, ako to v technologicky vyspelej spoločnosti zmeniť. Systém sa pokúša riešiť tento problém pomocou propagandy, aby prinútili ľudí chcieť rozhodnutia, ktoré sú za nich urobené. Ale aj v prípade, že by toto

psychologické techniky, genetické inžinierstvo, invázia do súkromia pomocou kontrolných zariadení a počítačov atď.) Aby sa odstránila JEDINÁ hrozba slobody, musel by nastať dlhý, zložitý, sociálny boj. Tí, ktorí chcú brániť slobodu, sú zaplavovaní neskutočným množstvom nových útokov a rýchlosťou, ktorou sa vyvíjajú, preto sa stávajú patetickými a prestanú klásť odpor. Bojovať proti každej hrozbe zvlášť by bolo márne. Úspech môže byť dosiahnutý jedine bojom proti technologickému systému ako celku: ale to je revolúcia, nie reforma.

Zo všetkých predchádzajúcich dôvodov je technológia mocnejšia sociálna sila než túžba po slobode. Ale toto prehlásenie vyžaduje bližšie určenie. Zdá sa, že behom niekoľkých budúcich desaťročí prejde industriálno-technologický systém vážnymi otrasmi spôsobenými ekonomickými a ekologickými problémami ľudského chovania (odcudzenie, rebélia, nepriateľstvo a rôzne sociálne a psychické problémy). Dúfame, že otrasy, ktorými systém pravdepodobne prejde, spôsobia jeho pád, alebo ho prinajmenšom natoľko oslabia, takže dôjde k revolúcii a bude úspešná.

Potom v túto chvíľu túžba po slobode dokáže, že je mocnejšia ako technológia.

podľa knihy Unabomber: Manifest (Votobia 1997)

Anarcho-primitivizmus
otázky a odpovede

Ako sa anarcho-primitivizmus pozerá na technológiu ?

Odmietnutie technológie hrá v anarcho-primitivizme dôležitú úlohu. Je však nevyhnutné zdôrazniť rozdiel medzi nástrojmi a technológiami. Primitívni ľudia rozvinuli mnohé nástroje, ale žiadnu technológiu. Nástroje sú vytvorené a používané v malom meritku, na lokálnej úrovni, vyrobené individuálnymi ľuďmi alebo malými skupinami na špecifické príležitosti a potreby. Ako také nevyžadujú systém kontroly a donútenia. Technológia je naopak produkt širokého, navzájom poprepájaného a uzavretého systému produkcie, distribúcie a spotreby, ktorý vyžaduje štruktúru kontroly a podriadenosti v masovom meritku. Redakcia časopisu Fifth Estate píše:

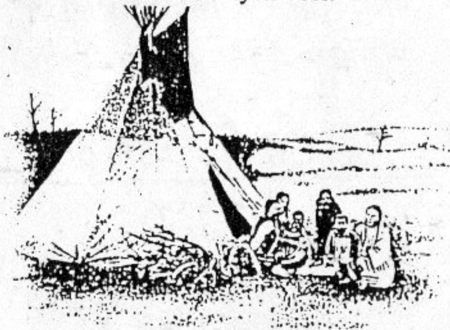
"Technológia nie je jednoduchý nástroj, ktorý môžete používať ako sa vám zachce. Má svoju vlastnú formu sociálnej organizácie, sieť sociálnych vzťahov. Má svoje vlastné zákony. Ak sa chcete zapojiť do jej využívania, musíte akceptovať jej autoritu. Obrovská veľkosť, prepojenosť a rozvrstvenosť, ktoré sú nevyhnutné pre technologický systém, vyžadujú autoritatívne riadenie a znemožňujú nezávislé rozhodovanie na individuálnej úrovni."

Anarcho-primitivizmus je protisystémové hnutie, odmieta všetky systémy a inštitúcie spolu s ich odcudzenosťou a umelosťou, tak ako odmieta stroje, pretože vyžadujú existenciu mocenských vzťahov. Anarcho-primitivizmus odmieta technológiu a technologický systém, ale nie používanie nástrojov a rôznych pomôcok na lokálnej úrovni.

Ako sa pozeráte na medicínu ?

V skutočnosti je hlavným cieľom anarcho-primitivizmu liečenie. Liečenie narušenej prirodzenosti v ľuďoch, vo vzťahoch medzi ľuďmi ako aj vo vzťahu medzi človekom a prírodou. Civilizácia a všetky mocenské štruktúry mrzačia Zem ako aj ľudí, psychicky, ale aj fyzicky. To samozrejme neznamená, že anarcho-primitivizmus môže odstrániť všetky choroby a bolesti. Mnohé z chorôb sú skutočne dôsledkom civilizovaného spôsobu života a tieto zmiznú spolu s civilizáciou. Ale samozrejme nie všetky ochorenia a bolesti majú pôvod v civilizácii a preto sa anarchoprimitivisti samozrejme zaoberajú aj liečením. Pravdou je, že technologicky a farmaceuticky orientované lekárstvo, rozšírené na západe, nie je ani zďaleka jedinou možnou (a ako sa zdá, ani najlepšou) najdôležitejším prvkom na ceste k zmenám. Dôležité pritom je, aby sa tieto komunity nestali do seba uzatvorenými a izolovanými ostrovčekmi, ale miestami aktívneho odporu. Existuje veľa príkladov takýchto komunít na celom svete, v minulosti aj dnes, mnohé z nich boli zničené mocenskými štruktúrami, štátom, ekonomickými záujmami systému, stále však vznikajú ďalšie a ďalšie, tak ako rastie počet ľudí, ktorým nevyhovuje dnešná podoba ľudskej spoločnosti a preto žijú na jej okraji v snahe čo najviac sa od nej oslobodiť.

Vytváranie slobodných priestorov pre prirodzený život je vždy bojom, pretože takéto snahy samozrejme nie sú v záujme stávajúcich mocenských štruktúr a síl, ktoré vládnu spoločnosti. Ide o rovnaký boj, ktorý prebieha prostredníctvom širokého spektra aktivít - radikálna ekológia, hnutie za oslobodenie zvierat, primitivistické, anti-technologické hnutie, squaterstvo, travellerstvo (novodobí nomádi), zelený anarchizmus, hnutia na obranu pôvodných komunít a menšín, ekofeministické hnutie, prúdy hlásajúce návrat k prírode v stravovaní, liečení chorôb, poľnohospodárstve a ďalších aspektoch ľudského života, ako aj rôzne duchovné aktivity, ktoré kritizujú konzumný život zameraný na hromadenie materiálnych vecí.

Kolaps civilizácie

Existuje teória, podľa ktorej je pre vytvorenie nového spôsobu života nevyhnutný kolaps súčasnej civilizácie. Ak je tomu skutočne tak, je nevyhnutné vytvárať alternatívu, ktorá môže fungovať na troskách starého sveta.

John Moore o tom píše: "To znamená, že keď sa civilizácia zrúti (či už následkom vlastných chýb, alebo v dôsledku našich snáh, alebo v dôsledku kombinácie oboch prvkov), bude tu alternatíva, ktorá ju nahradí. Je to skutočne nevyhnutné vzhľadom na to, že keď chýba pozitívna alternatíva, sociálne zmätky spôsobené kolapsom civilizácie, môžu vytvoriť priestor pre fašizmus alebo iné formy diktátorských režimov. Pre nás to dnes znamená potrebu vytvárať komunity a mikropriestory odporu (do takej miery, aká je v súčasnosti možná) v mestách aj mimo nich. Tieto komunity a mikropriestory slúžia jednak ako základne pre aktivity odporu, ale rovnako aj ako miesta pre vytvorenie nových spôsobov myslenia, správania, komunikovania, žitia, ako aj novej etiky, v krátkosti - novej oslobodzujúcej kultúry. Potrebujeme miesta. kde môžu ľudia znovuobjavovať svoje skutočné túžby a radosti, a podľa starej zlatej zásady, že najlepší je vlastný príklad, ukázať ostatným ľuďom, že alternatívne cesty existujú a je možné sa nimi vydať."

Nech sú teórie o spôsoboch zmeny ľudskej spoločnosti akékoľvek - od kolapsu civilizácie, cez rôzne formy revolúcie až po pozvoľný evolučný spôsob, vytváranie pozitívnych alternatív a oslobodzovanie sa od súčasného systému fungovania spoločnosti hrá dôležitú úlohu a stáva sa významným

prvkom protitechnologického a proticivilizačného hnutia.

Ako to všetko preniesť do skutočného života

Teoreticky tieto myšlienky vyzerajú možno pekne, realita okolo nás však nie je až taká ružová. Čo teda robiť v živote, ktorý žijeme na tomto mieste a v tomto čase ? Alebo ešte lepšie - čo vlastne robia ľudia, ktorí píšu tieto utopistické články?

Predovšetkým sa snažia vniesť čo najviac prirodzenosti do svojich životov - snažia sa prirodzene stravovať, pestovať si vlastné potraviny, liečiť sa prírodnými cestami, učia sa zručnostiam potrebným pre sebestačný život, zaujímajú sa o spôsoby života prírodných ľudí, snažia sa oslobodzovať od konzumnej kultúry, televízie, reklamy, módnych trendov, potreby hromadiť a spotrebovávať množstvá nepotrebných vecí, snažia sa čo najviac vylúčiť používanie moderných technológii zo svojich životov, hľadajú radosť v jednoduchých veciach, v dobrovoľnej skromnosti, snažia sa vymaniť zo začarovaného kruhu práca-peniaze-spotreba.

Vytvárajú priestory slobody a prirodzenosti, kultúru smerujúcu k oslobodeniu a zmene, bojujú proti ničeniu prírody, za zachovanie divočiny, oslobodenie zvierat a ľudské práva, šíria svoje myšlienky ďalej, uskutočňujú priame akcie a vytvárajú tak rôznorodé a neobyčajne pestré hnutie bez akejkoľvek hierarchie a vodcov.

Pre každého, kto by mal záujem zapojiť sa, som na konci brožúrky pripravil infostránku s užitočnými adresami a informáciami.

Je čas vrátiť sa k Zemi a k slobodnej, prirodzenej existencii.

matúš ritomský

v článku boli použité citácie z článku Primitivist primer od Johna Moora uverejnenom v časopise Green Anarchist č.47-48

"Kiež by som mohol zobrať vaše domy do dlane a ako rozsievač obilia ich rozhodiť v lesoch a lúkach. Kiež by vašimi ulicami boli údolia, zelené cestičky vašimi chodníkmi, tak aby ste jeden k druhému chodili vinicami a prichádzali s vôňou zeme na šatách."

Chalíl Džíbrán

pokiaľ nechcel, a každý, kto si automobil dobrovoľne kúpil, mohol cestovať ďaleko rýchlejšie než chodec. Ale zavedenie motorizovanej dopravy skoro zmenilo spoločnosť tak, že obmedzilo ľudskú slobodu pohybu. Keď vzrástol počet automobilov, nastala nutnosť intenzívne regulovať ich používanie. V aute, obzvlášť v husto obývaných oblastiach, si človek nemôže jazdiť, kam sa mu zachce, svojim vlastným tempom. Jeho pohyb je riadený prúdom dopravy a dopravnými predpismi. Človek zväzovaný rôznymi povinnosťami: potrebuje vodičský preukaz, musí prejsť testy, znovu si obnoviť registráciu, poistenie, prevádzať údržbu kvôli bezpečnosti, platiť mesačné splátky. A naviac, používanie motorizovanej dopravy už nie je dobrovoľné. Od dôb zavedenia motorizovanej dopravy sa zmenilo usporiadanie miest takým spôsobom, že väčšina ľudí nemôže dochádzať do práce pešo, nakupovať či rekreovať sa bez auta, takže MUSIA byť závislí na motorizovanej doprave. Inak musia používať verejnú dopravu, v tomto prípade majú nad svojim pohybom ešte menej kontroly, ako keď sami riadia auto. Dokonca aj chodcova sloboda je dnes veľmi obmedzená. V meste sa musia neustále zastavovať a čakať pri semaforoch, ktoré sú zariadené tak, že slúžia predovšetkým automobilovej doprave. Kráčať po diaľnici mimo mesta je kvôli motorizovanej doprave nebezpečné a nepríjemné. (Všimnite si dôležitý bod, ktorý sme ilustrovali na príklade motorizovanej dopravy: keď je zavedený nový článok technológie, ktorý môže jednotlivec prijať alebo nie, záleží iba na jeho voľbe, nemusí nutne OSTAŤ dobrovoľným. V mnohých prípadoch nové technológie zmenia spoločnosť tak, že sú nakoniec ľudia PRINÚTENÍ ich používať.)

vzdialenosti... ako by mohol proti týmto veciam niečo namietať, či proti iným početným technickým vymoženostiam, ktoré urobili túto spoločnosť modernú. Bolo by absurdné brániť sa, napríklad zavedenie telefónu. Ponúkol mnoho výhod a žiadne nevýhody. Ale všetky tieto technické vymoženosti dohromady vytvorili svet, v ktorom je osud priemerného človeka nie v jeho rukách alebo v rukách jeho susedov a priateľov, ale v rukách politikov, zástupcov veľkých korporácií a vzdialených, anonymných technikov a byrokratov, na ktorých nemá žiadny vplyv. Rovnaký proces bude pokračovať aj v budúcnosti. Vezmite si napríklad genetické inžinierstvo. Málokto sa bude brániť zavedeniu genetickej techniky, ktorá vymetie dedičné choroby. Viditeľne neškodí a ochráni mnohých pred utrpením. Ale veľké množstvo genetických vylepšení, dohromady vzaté, premení ľudskú bytosť v technický produkt a nebude slobodným výtvorom náhody (alebo Boha, to záleží na vašom náboženskom presvedčení).

Ďalším dôvodom, prečo je technológia takou mocnou sociálnou silou je, že v rámci danej spoločnosti pochoduje technologický vývoj iba jedným smerom, ktorý nemôže byť pozmenený. Hneď ako je technická inovácia raz zavedená, ľudia sa na nej obvykle stávajú závislými, pokiaľ nie je nahradená inou, ešte dokonalejšou inováciou. Na novom článku technológie sa ľudia nestávajú závislí ako jedinci, ale dokonca sa na ňom stáva závislý celý systém. (Predstavte si čo by sa stalo, keby bol zrušený dnešný počítačový systém.) Preto sa systém môže posúvať iba jediným smerom - k ešte väčšej technologizácii. Technológia bude opakovane nútiť slobodu ustúpiť o krok späť - pokiaľ nebude zvrhnutý celý technologický systém.

Zatiaľ čo technologický pokrok AKO CELOK neustále zužuje sféru našej slobody, každá technická vymoženosť AKO TAKÁ sa zdá byť potrebná. Elektrina, inštalácia vody a odpadu, rýchla komunikácia na veľké

Technológia postupuje veľkou rýchlosťou a ohrozuje slobodu v mnohých rôznych bodoch zároveň (preľudnenosť, pravidlá a obmedzenia, narastajúca závislosť jedincov na veľkých organizáciach, propaganda a iné